

nis assistat, si ordinarius sit, debetur assistentia duorum canonicorum ex numero diaconorum, ubi præbendæ distinctæ, iique, et non presbyter assistens, debent elevare fimbrias pluvialis, *ib. n. 58 ad 41.*

Canonici iidem assistere debent episcopo, quando facit ordinationes, sive faciat cum missa solemnem sive privata; ei tamen non est assistendum, dum accedit ad ecclesiam, nisi quando est paratus cum pluviali et mitra; nec assistentes tenentur ei ponere et deponere birretum, sicut tenentur ad mitram, *ib. n. 42 ad 44.*

Canonici tenentur, et cogi possunt ab episcopo ut sibi ministrent, et inserviant, etiam in quibuscunque civitatibus ecclesiis, dum ad publicas vel solennes episcopales functiones exercendas eum ire contigerit, non tamen extra civitatem et dummodo cathedralis chorus non destituatur servitio debito, *ib. n. 45 et 46.*

Non tamen possunt canonici cogi ad assistendum episcopo, si accesserit ad alias ecclesias ad celebrandum private; imo sic nec etiam tenentur in cathedrali, et si assistant, non gaudent distributionibus excepta tamen legitima consuetudine ad utrumque servanda, *ib. num. 47 ad 50, et num. 60, 61.*

Canonici cathedralis, si adsint, debent inservire episcopo pontificalia exercenti, et non alii inferioribus, etiam in collegiata, et parochiali, et quacunque alia intra diocesim, *ib. n. 51 ad 55.* Vide tamen etiam *verb. Assistentia, n. 25.*

Canonici tenentur assistere suffraganeo quando nomine proprii episcopi functiones pontificales exercet, ei tamen duorum canonicorum assistentia ultra diaconum et subdiaconum non debetur, nisi adsit antiqua ad id consuetudo, *ib. n. 54 ad 57.*

Quando episcopus suffraganeus solemniter celebrat, facit ordinationes, consecrationes, vel alias similes functiones pro ordinario, illi tantum debent accipere paramenta, qui sunt necessarii in ministerio, *ib. n. 56.*

Canonici diaconi assistentes non tenentur, imo non debent inservire archiepiscopo de bugia, seu candela, sed ea administranda est per capellanum, et non possunt cogi canonici ad inserviendum archiepiscopo in missis privatis præter consuetudinem, juxta quam inservientes quotidianas distributiones non amittunt, *ib. n. 59 ad 61.*

Quænam assistentia faciendæ sit a canonicis episcopo conciones habenti, *ib. num. 62.* Varia adducuntur decreta assistentiam episcopo debitam spectantia, *ib. n. 63.*

Fas est episcopo adungere suo servitio duos canonicos cathedralis, vel collegiatarum, *ib. n. 64.*

Teneatur canonici episcopo inservire in ministerio diaconi, vel subdiaconi, *ib. n. 65.*

Teneatur ei assistere, etiamsi in cathedrali præsens sit divinis officiis in cappa, *ib. n. 66.*

Ministerium et officium a canonicis præstandum episcopo multifariam determinant varæ resolutiones sacræ Rituum congregationis relatæ, *ib. n. 67.*

CANONICI QUOAD PRÆCEDENTIAM ET PRÆMINENTIAM.

Canonicus ecclesiæ collegiatae urbis Romæ dignior est canonico cathedralis alterius civitatis, etiamsi cathedralis capitulum sit exemptum. Vide *verb. Canonicus, art. 7, n. 1.*

Canonici cathedralis in omnibus et per omnia sunt præferendi magistratui sæculari, quando non est de perpetuis, et majoribus, et concionator debet ipsos prius salutare, quam magistratum, et ubique prius thurificandi, ubi talis est consuetudo; at extra ecclesiam nulla pollent jurisdictione, et cedere debent, etc., *ib. n. 2 ad 4.*

Canonici cathedralis omnibus aliis præcedunt,

non obstante contraria consuetudine, etiam in sua collegiata, *ib. n. 5, 6 et 7.*

Imo canonici cathedralis præcedunt canonicis collegiatae etiam in associandis funeribus defunctorum propriae ipsius collegiatae parochiæ, de quo tamen plenius in art. seq. *ib. n. 8 et 9.*

Canonici cathedralis et collegiatae, et alii clerici sæculares semper præcedere debent regularibus, etiam in ipsorum regularium ecclesiis, *ib. n. 10.*

Canonici et presbyteri ecclesiæ cathedralis debent præcedere omnibus curatis parochialium ecclesiarum in omnibus processionibus, et functionibus, etiam in propriis ipsorum curatorum ecclesiis, *ib. n. 11 et 12.*

Limitatur, ac temperatur sententia auctoris, *ib. n. 60 seq.*

Canonici cathedralis, si ob intemperiam aeris resideant in alia ecclesia, rector illius debet sedere post canonicos supra mansionarios, et reliquos presbyteros, et si fuerit protonotarius, præcedit canonicis uti singulis, non autem capitulariter, *ib. n. 13.*

Canonicis cathedralis in ecclesia parochiali dignior locus debetur immediate post episcopum, et post canonicos sedere debet rector, *ib. n. 14.*

Canonici collegiatarum ecclesiarum præcedere debent omnibus rectoribus, curatis, plebanis, ac presbyteris ecclesiarum parochialium in publicis processionibus, et functionibus, etiam synodalibus, *ib. num. 15 ad 17.*

Canonici tamen tanquam singuli incidentes, non habent præcedentiam supra curatos, sed capitulariter et processionaliter procedentes præferuntur abbatibus benedictis, et extra ecclesiam canonicis præcedit prælatus utriusque signaturæ referendarius, *ib. num. 18, 19 et 20.*

Canonicus prius factus debet præcedere aliis post ipsum admissis, etiamsi sint doctores; et ubique canonici cathedralis, licet non doctores, præferendi sunt presbyteris non canonicis esto sint doctores, *ib. num. 21 et 22.*

Canonicus presbyter præcedit canonico antiquiori non presbytero; et si omnes presbyteri præcedunt inter se secundum suam receptionem, *ib. num. 23 ad 26, et 65 et seq.*

Canonici ordinis diaconalis in minoribus vel diaconali ordine constituti, ubi præbendæ sunt distinctæ, præcedere debent canonicis ordinis subdiaconalis, quamvis presbyteris, et inde quædam ad rem de coadjutore, *ib. n. 27 ad 50.*

Canonicus diaconus, si promoveatur ad sacerdotium, non recuperat præcedentiam, quam prius cesserat canonico presbytero possessione posteriore, *ib. num. 31.*

In processionibus quæ fiunt cum interventu capituli cathedralis, præcedentia debetur beneficiatis ejusdem supra parochos, *ib. n. 32.*

Præcedentia quæ debetur parochis, et curatis perpetuis, eadem debetur parochis, et curatis amovibilibus ad nutum, *ib. num. 33.*

Dignitatibus et canonicis cathedralis convenit distinctio, tam quoad qualitatem paramentorum, quam quoad locum se parandi in missis, et in processionibus quoad paramenta iis coæquari non debent canonici collegiatae, *ib. num. 34 et 35.*

Canonici non possunt in celebratione missæ uti palmatoria, vulgo *bugia*, et digniores debent sedere in sedibus vicinioribus sedi episcopali, *ib. a num. 36 et 37.*

Canonicus celebrans ratione paramentorum, et officii, debet habere primum locum, et primam sedem chori supra dignitates, et canonicos, et hebdomadarii supra omnes dignitates et canonicos, *ib. num. 38 et 39.*

Canonicus primus, vel prima dignitas, qui digniorem locum habet in capitulo, præferendus est cæteris in processionibus, et parati præcedunt vicario

generali, non obstante consuetudine in contrarium; secus autem si non parati, vel si etiam vicarius sit paratus, *ibid. num. 40 ad 45.*

Canonicus, qui est vicarius generalis, si uti vicarius sedeat, præcedit omnibus canonicis et dignitatibus, sed non lucratur distributiones, *ibid. num. 44 et 45.*

Canonici et dignitates præcedunt vicario capitulari canonico, si, ut lucratur distributiones, voluerit choro interesse; quod si illas lucrari noluerit, tunc debet præcedere omnes, excepta prima dignitate post pontificalem; unde non potest occupare sedem archidiaconi in ecclesia, sed debet sedere in alia portatili, *ib. n. 46 ad 48.*

Vicarius foraneus ratione sui vicariatus nullam in quavis functione, et loco, habet præcedentiam super alias dignitates et canonicis antiquiores, *ib. n. 49 et 50.*

Canonicus vel dignitas factus episcopus, cum retentione canonicatus, vel dignitatis, debet præcedere omnibus aliis canonicis, et dignitatibus etiam ipso antiquioribus, ut quoque canonicus qui sit episcopus titularis, *ib. num. 51 et 52.*

Canonicus qui permutavit canonicatum, si permutatio effectum habere non potuit, et redierit ad suum canonicatum absque onere, in pristinum ponendus; at qui dimisit, et alium in eadem ecclesia impetravit, locum ultimi acquirit, et prioris deperdit, *ib. n. 53 et 54.*

Licet canonicatus sit de jure patronatus, debet eum obtinens præcedere tanquam verus canonicus omnibus aliis qui post illum obtinuerunt canonicatum, *ibid. num. 55.*

Canonicis collegiatarum Urbis præsentibus translationi pensionis, haud satisfactum est indulto quoad præsentiam ordinarii, vel canonici metropolitani ecclesiarum et cathedralium ecclesiarum, *ibid. num. 56 et seqq.*

CANONICI QUOAD PERCEPTIONEM SACRAMENTORUM, ET QUOAD FUNERA ET SEPULTURAM.

Canonicus ecclesiæ cathedralis carentis canonica, sive ædibus canonicalibus, habens domicilium, et actu habitans intra fines alterius parochiæ, tenetur in infirmitate recipere sacramenta a paroco domicilii. Vide *verb. Canonicus, art. 8, num. 1 et 2.*

Circa hanc conclusionem varia vide, *ibid. n. 16 et seqq. ad 19.*

Canonici ad funera intervenientes, si sint ecclesiæ cathedralis, præcedunt, nedum proprio paroco defuncti, etiamsi stola induto, sed etiam præcedunt canonicis collegiatae etiam in associandis funeribus defunctorum propriae ipsius collegiatae parochiæ; si autem sint collegiatarum, præcedunt propriis parochis defunctorum, *ibid. num. 3 et 4.*

Canonici ecclesiæ cathedralis, vel collegiatae, non possunt sociare cadavera ex alienis parochiis sine proprio paroco, et ad hunc, non autem ad illos spectat officia peragere super cadavera; nec ea levare licet irrequisito ipso, *ibid. num. 5 ad 9.*

Capitulum non vocatum non potest, invito hæredibus, lucrandi stipendii causa, funeribus interesse, et canonici cathedralis decedentes non electa sibi sepultura, ubi debent sepeliri, *ib. num. 10 ad 13.*

Pro sepultura canonicorum cathedralium debetur quarta funeralis paroco domicilii, non vero paroco cathedralis, neque paroco parochiæ ubi adest sepulchrum suorum majorum, et assignatur quando curatus et sacrista cathedralis præcedant paroco defuncti, *ibid. num. 14 et 15.*

Sententia sacræ congregationis Rituum est, ut canonici etiam habentes domicilium in aliena pa-

rochia sepeliendi sint in ecclesia cathedrali, soluti tamen jure parochialibus paroco domicilii, *ibid. num. 20 et 21.*

CANONICUM THEOLOGUM, PŒNITENTIARIUM, PROTONOTARIUM, ET JUBILATUM VARIA CONCERNENTIA.

Canonicus theologus ubi deputandus, et quæ præbenda ei assignanda. Vide *verb. Canonicus, art. 9, n. 1.*

Canonici theologo deputatio non fit in ecclesiis cathedralibus regularibus, ubi præbenda non sunt distinctæ, nec ecclesiæ numeratæ, nec ei in vim unionis factæ ab episcopo de præbenda vacatura competit jus adversus canonicatum vacatum per resignationem, *ibid. num. 2 et 3.*

Præbenda erecta et deputata pro theologo a sequenti canonico optari non potest, nec theologus admittendus ad jus optandi, *ibid. num. 4 ad 6.*

Canonicus tamen theologalis, qui resignavit in manibus ordinarii præbendam theologalem, potest obtinere mediante optione pinguiorem præbendam cum retentione sui stali in choro, *ibid. num. 7.*

Canonicus theologus, stante consuetudine, ut per quemlibet canonicum habentem præbendam canonicatui annexam obtineatur una ex dignitatibus in eadem ecclesia solum quædam præcedentiam habente, eam obtinere potest, *ibid. num. 8.*

Per deputationem præbendæ primo vacaturæ in theologalem qualis comprehendatur, et ad quem spectet electio personæ ad hujusmodi præbendam, *ibid. n. 9 ad 14.*

Canonicus theologus, ad quod sat est doctoratus in jure canonico, quadraginta saltem quotannis lectiones publice in ecclesia habere tenetur per se ipsum, vel per alios idoneos, imo compelli potest, ut per se, si non legitime impediatur, numeri suo satisfaciatur; et etiam assignatur qualiter ad id teneatur, si diuturnum adsit impedimentum, si senio confectus, aut jubilatus, etc., *ibid. num. 15 ad 20.*

Dato, quod canonicus theologus nolit ullo modo legere, potest episcopus illum cogere comminationibus pœnarum, sequestrationibus fructuum, et perseverante contumacia etiam ad privationem devinire, non servato temporum intervallo a Tridentino præscripto, *ibid. num. 21 et 22.*

Cum præbenda theologalis vacat, dari debet in commendam canonico idoneo ejusdem capituli, donec titularis provideatur, alias poterit episcopus applicare fructus alicui personæ extra capitulum, quæ suppleat munus legendi, et innuitur ex quibus eligi debeat, *ibid. num. 23 ad 25.*

Canonicus theologus gaudet vacatione a lectione sacræ Scripturæ in diebus et temporibus quibus gaudent doctores universitatum, et assignantur; at tempus, locus et materia Scripturæ sacræ remittitur arbitrio ordinarii, *ibid. num. 26 ad 30.*

Non potest canonicus theologus se eximere ab explanatione Scripturæ prætextu quod non habeat auditores; non tenetur, si antecessores nunquam legerint, ex quo non adesset necessitas, *ibid. n. 31 et 32.*

Ad lectionem sacræ Scripturæ in cathedrali tenentur accedere canonici, et cæteri presbyteri ipsius ecclesiæ cathedralis, et possunt compelli ab episcopo, ad concionem sub privatione de facto distributionum illius diei, *ibid. num. 33 et 34.*

Ad interessendum autem lectioni, seu conferentiæ casuum conscientie possunt solum compelli canonici, alique presbyteri, qui sunt parochi, vel

confessarii, regulares vero nullatenus ad id cogi possunt, nisi sint parochi, imo tunc ad omnia cogi possunt ad quæ tenentur curati sæculares, cogi tamen non possunt ad assistendum divinis in cathedrali, *ibid. num. 35 ad 40.*

Canonico theologo die qua legit, licet choro non intersit, debentur distributiones pro tota die, et etiam emolumenta quæcunque personaliter interessentibus dari solita, non censetur tamen præsens matutino, ubi dicitur pro die sequenti in vespere præcedente, *ibid. num. 41 ad 43.*

Canonici theologus petita et obtenta licentia a capitulo potest concionare per alium. Vide *verb. Prædicator, num. 110 et 111.* Debet sedere in loco sui canonicatus. Vide *hic num. 44.*

Pœnitentiarius canonicus in omnibus ecclesiis cathedralibus, ubi id commode fieri potest, instituendus qui sit magister, aut doctor, seu licentiat in theologia, vel jure canonico, non nomine, sed re, aliter alius est deputandus, *ibid. num. 45 ad 47.*

Quando autem doctores et licentiati in jure canonico vel theologia apti non inveniuntur, quid agendum, *ibid. num. 48 et 49.*

Canonici pœnitentiarius debet esse in ætate quadraginta annorum, hujus tamen defectus non obstat, si sit aptus, nec aptior in loco reperiatur, *ibid. num. 50 et 51.*

Canonici pœnitentiarii institutio est faciendâ tantum in cathedralibus, et institutio ac electio ad solum episcopum absque consensu capituli spectat, quando præbenda non vacat in mense apostolico, vel non adest alia reservatio, seu affectio, *ibid. num. 52, 53 et 54.*

Pœnitentiaria vacans sede episcopali vacante, non potest provideri a capitulo, quamvis collatio præbendarum sit communis episcopi et capituli, vel etiam solius capituli, sed pertinet ad papam, etiam seclusa reservatione, et non est reservanda futuro episcopo, *ibid. num. 55 et 56.*

Capitulum non potest se intromittere in electione pœnitentiarii, quamvis episcopus sit absens, sed ipse poterit, ubicunque fuerit, eligere pœnitentiarium, *ibid. num. 57 et 58.*

Quamvis electio pœnitentiarii quocumque faciendâ spectet ad solum episcopum, vel eo absente, ad suam vicariam ad hoc specialiter delegatum absque consensu capituli, collatio tamen præbendæ unitæ officio pœnitentiarii ab illis fieri debet, ad quos antea spectabat, *ibid. num. 59.*

Præbenda officio pœnitentiarii uniendâ debet esse integra et canonicalis. Et si fructus omnes in distributionibus quotidianis consistenter, tunc distributiones habeantur pro præbenda, *ibid. num. 60 et 61.*

Non potest episcopus primam præbendam vacantem assignare pro pœnitentiario, quamvis in loco videretur magis necessarius, sed prius debet erigi theologalis; quod si alicubi e contra expediens magis iudicetur, adeunda est sedes apostolica, *ib. n. 62 et 65.*

Canonici pœnitentiarii non potest optari, nec ipse potest aliam præbendam optare; potest tamen pœnitentiaria resignari etiam in favorem alterius, dummodo habeat requisita, *ibid. num. 64 et 65.*

Pœnitentiarius præbendæ erectio non habet locum in ea, quæ vigore statuti a sequenti canonico optatur, sed illa præbenda, quam dimiserit canonicus, qui novissime optat, huic muneri affecta et unita remanet, *ibid. num. 66.*

Pœnitentiarius eo ipso, quod est institutus, habet a jure et concilio facultatem audiendi confessiones, et est veluti parochus totius diocesis, eique quilibet confiteri potest et satisfacere præcepto, *ibid. num. 67 et 68.*

Pœnitentiarius institutus pro audiendis confessionibus unius diocesis, non potest audire in alia etiam habentium bullam, vel licentiam sui parochi, nec potest suam auctoritatem delegare, nec potest absolvere a casibus expresse ab episcopo sibi reservatis, *ibid. numer. 69 ad 72.*

Pœnitentiarius tenetur integras confessiones audire, non autem solos casus reservados; nec recusare potest confessiones audire, et si renuerit, poterit ab episcopo puniri; imo etiam non vocatus tenetur adesse sedi confessionali ab episcopo assignatis festis solemnioribus, quæ assignantur, *ibid. n. 75 ad 76.*

Non debet tamen pœnitentiarius tenere in manu virgam, seu bacchettam, sicut in Urbe; nec potest cogi ab episcopo ad sedem confessionalem, si non adsint qui sua opera uti velint; nec ad majorem residentiam, quam alii canonici; dummodo tamen non absit tempore, quo frequentius pœnitentes accedunt, et festis solemnioribus, quæ assignantur, *ibid. num. 77 et 78.*

Pœnitentiarius quando habendus sit pro præsentem in choro, vel non, proponitur, *ibid. n. 79 ad 82.*

Canonici pœnitentiarius non præcedit aliis canonicis, non obstante contraria consuetudine, et is approbatus, an in possessionem immisus a delegato apostolico potest audire confessiones absque ordinario; non potest tamen esse vicarius generalis, nisi sit raræ opinionis, *ib. num. 85 ad 85.*

Canonici pœnitentiarius non admittendus in confessarium monialium, nisi utrique muneri satisfacere queat, *ibid. num. 86.*

Hodie tamen quoad canonicum theologum et pœnitentiarium attendenda est novissima constitutio Benedicti XIII, *incip. Pastoralis*: quæ affertur, et juxta ipsam per concursum eligi debent, *ibid. n. 87 ad 89.*

Vide plura ad interpretationem constitutionis sanctæ memoriæ Benedicti XIII, quæ *incipit Pastoralis*: quæque est super electione canonicatum theologorum, et institutione canonicorum pœnitentiarii, *ibid. num. 112 et seqq. ad 129.*

Protonotarius apostolicus non potest in functionibus et aliis actibus publicis sibi tanquam canonico competentibus uti habitu protonotarii, sed suo habitu canonicali; bene vero non competentibus tanquam canonico, et si cum habitu protonotarii intersit choro, non lucratur fructus et distributiones sui canonicatus, non obstante consensu, et concordia capituli, et reputatur tanquam extraneus, *ibid. num. 90 ad 95.*

Possunt tamen dignitates et canonici protonotarii in ecclesia uti subhana violacea, dummodo in reliquis gerant habitum similem, et æqualem aliis canonicis, *ibid. num. 96 et 97.*

Protonotarius, si sit prima dignitas, potest in choro deferre rocchetto cum mantelletto, si vero non prima dignitas, sedere debet in suo stallo cum suo habitu canonicali, *ibid. num. 98.*

Protonotarius utens habitu protonotarii et prælati, etiamsi non sit prima dignitas, debet præcedere archidiacono primæ dignitati, dummodo tunc non lucratur distributiones quotidianas, at eo uti non potest in processibus, et in aliis actibus publicis, in quibus cum capitulo intervenit, *ib. n. 99 et 100.*

Indultum jubilationis, quod est ecclesiæ odiosum, et ideo parce concedendum non constituto de laudabili servitio ecclesiæ per quadraginta annos post clericatum præstito, ac de aliqua commiserationis causa, quæ una cum laudabili servitio concurrere debet, non solet, neque debet concedi, et concedendum non a capitulo, sed a sacra congregatione, *ibid. num. 101 ad 103.*

Concesso legitime alicui canonico a sacra con-

gregatione indulto jubilationis, talis canonicus jubilationis debet participare de distributionibus instar aliorum, et etiam ea quæ proveniunt ex emolumentis processionum, anniversariorum, et aliorum, dummodo testatorum voluntas non obstet, *ibid. num. 104 ad 107.*

Indultum jubilationis quantumcunque amplum non comprehendit anniversaria non fixa, et pro solis vere et corporaliter interessentibus a testatore relicta, nisi in indulto sit expressa voluntas papæ testatoris menti clare derogantis, et etiam talia anniversaria indultario explicitè indulgentis, et alia participantur, etiamsi non intersit, et onera missarum pro rata non adimpleat, *ibid. num. 108 et 109.*

Canonici jubilati non tenentur, neque per se ipsos, neque per alios missam conventualem per turnum celebrare, nec potest episcopus statuere, ne eis debeantur distributiones extraordinariæ, quæ ob absentiam, vel vacationem canonicorum interessentibus accrescunt, *ibid. num. 110 et 111.*

De scholis presbyterorum in Ecclesia; et de pœnitentiario, *ibid. num. 150, 151.*

QUOD EA, QUÆ CONCERNUNT COADJUTORIAS, CANONICOS COADJUTORES, ET COADJUTOS.

Coadjutoria cur adinventæ, et etiam contra dispositionem Tridentini permissæ. Vide *verb. Canonici, art. 10, num. 1 ad 6.*

Ut excludatur votum captandæ mortis, super quo est fundata reprobatio expectatarum, pro obtinenda coadjutoria exigitur requisitio, et consensus coadjuti adnotandus in libris publicis cameræ, vel cancellariæ, imo requiritur etiam consensus capituli a majori parte datus, et insuper litteræ commendatitiæ episcopi, vel capituli de qualitatibus coadjutoris, et indigentia ecclesiæ, *ibid. num. 7 ad 10.*

Consensus capituli in gratia coadjutoria cum futura successione, non ex aliqua necessitate, sed ex superabundanti papa exquirere solet, *ibid. num. 71.*

Imo necessarius nec est consensus capituli, tametsi jus eligendi, et quidem in omnibus mensibus, spectet ad ipsum capitulum, *ibid. num. 72 et 75.*

Num sit necessarius consensus patroni laici pro gratia coadjutoria cum futura successione, *ibid. num. 74.*

Litteræ commendatitiæ episcopi non sunt de forma coadjutoria cum futura successione, *ibid. num. 75.*

Coadjutor, vivente coadjuto, non est vere canonicus, sed dicitur fictus canonicus et beneficiatus, et post omnes sedere debet, non obstante statuto in contrarium disponente, *ibid. num. 11 ad 15.*

Excipiuntur tamen coadjutores dignitatum, qui idem prorsus stallo obtinere debent, quod obtineant sui coadjuti, si præsentem essent, et præcedunt canonicis et dignitatibus inferioribus, *ibid. n. 16.*

Coadjutor in absentia coadjuti præcedere debet curatis, plebanis et prioribus ecclesiarum parochialium, sicuti præcedunt veri canonici, *ibid. num. 17.*

Coadjutor, vivente coadjuto, stante divisione canonicatum in ecclesia cathedrali in ordines subdiaconales, etc., si sit coadjutor canonici presbyteri, installandus est ultimo loco in ordine presbyterali, et præcedentiam acquirit super inferiorem ordinem, quamvis coadjutor non sit sacerdos, et etiam eo præsentem, et per seipsum inserviente; nec non assignatur plene differentia inter coadjutores dignitatum et coadjutores canonicorum, *ibid. num. 18 ad 21.*

Coadjutores ex forma coadjutoria extra suam ecclesiam, et sine capitulo nullam habent prærogati-

vam, ac si non essent coadjutores, *ibid. num. 22 et 23.*

Coadjutor debet habere locum captæ possessionis post mortem coadjuti, et non locum possessionis, captæ eo vivente, quamvis accederet ad viginti annos, *ibid. num. 24 ad 26.*

At vero si suscipit possessionem canonicatus, vivente coadjuto, ex tunc pro tempore, quando venerit casus cessationis coadjutoria, non indiget nova possessione post mortem coadjuti, si fuit capta capitulariter, *ibid. num. 27 et 28.*

Coadjutori debetur præcedentia supra alios canonicos non a die captæ possessionis coadjutoria cum futura successione, sed a die apprehensæ possessionis per obitum coadjuti, *ibid. num. 76.*

Quamvis gratia contineat clausulam *ex nunc prout ex tunc* contra ac sentire videtur Auctor, *num. 27. Vide ibid. num. 76.*

Quid in gratia coadjutoria cum futura successione operetur clausula: *Etiamsi actu nunc, vel modo premissis, vel alio quovis modo actu vacet*, *ibid. num. 77.*

Coadjutor gaudet regula de annali et triennali possessione, etiamsi non sit ei data nova possessio post mortem coadjuti, si per annum, etc., post mortem coadjuti continuaverit in possessione, *ibid. n. 29.*

Coadjutor tenetur residere, et divinis inservire, etiam in casu, quo coadjutus propter infirmitatem, vel legitime impeditus non teneretur alioquin residere; potest tamen gaudere de mensibus datis causa recreationis, et traditur servandus modus, *ibid. num. 30, 31 et 32.*

Coadjutor tenetur celebrare missas, quas vigore testamenti, et institutionis capellanæ ipse coadjutus celebrare tenetur, quando coadjutus est legitime impeditus, et inde consecraria adducuntur, *ibid. num. 35 ad 36.*

Quamvis coadjutor non sit in sacris constitutus, potest omnia et singula facere et exercere, quæ sine paramentis sacris cum cappa, et cotta facere potest coadjutus, si præsentem esset, *ibid. num. 37.*

Coadjutor lucratur distributiones quotidianas, absente coadjuto ad ipsius coadjuti utilitatem, quo infirmo vel impedito adhuc eas lucratur etiam horis canonicis non intersit, si ex forma, seu litteris coadjutoria ipse coadjutus nunquam teneatur horis canonicis interesse, *ibid. num. 38.*

Tres sunt causæ legitimæ, quarum aliqua interveniente tam coadjutor, quam coadjutus lucratur distributiones, non obstante absentia, et assignantur, *ibid. num. 39 et 40.*

Si vero ex litteris coadjutoria appareat coadjutum non eximi totaliter a residentia, quando habilis sit, et quando coadjutor est absens, tunc coadjutus tenetur inservire per se, ut lucratur distributiones; quo infirmo, vel impedito, si coadjutor non resideat, non debentur ei distributiones quotidianæ, et punctatur in ipsius damnum, *ibid. num. 41 et 42.*

Coadjutor non potest lucrari distributiones quotidianas, quando coadjutus est præsentem, nec lucratur, quæ dantur canonicis, et præbendis propria ecclesiæ, nisi quando celebrat pro ipso coadjuto, *ibid. num. 43 et 44.*

Coadjutor datus canonico non ordinato ad formam statuti requirentis certum ordinem in canonicis sub pœna amissionis ejusdem partis fructuum, non lucratur hujusmodi fructus pro coadjuto, quamvis ipse coadjutor esset ordinatus ad formam dicti statuti, *ibid. num. 45.*

Coadjutor inserviens non potest lucrari fructus præbendæ pro præbendato coadjuto pro eo tempore, quo dictus coadjutus culpabilis reperiatur mansit carceratus, et adnotatur ad quid, et qualiter obstet, vel non, si sit excommunicatus, *ib. n. 46 ad 49.*

